

Przez dekady do pokoju – 75 lat NATO i 25 lat Polski w NATO

Lubin 2024

Przez dekady do pokoju – 75 lat NATO i 25 lat Polski w NATO

Muzeum Historyczne w Lublinie

Park
Leśny
w Lubinie

Muzeum
Historyczne
w Lubinie

Fotografie wykorzystane do wystawy pochodzą z zasobów wielu instytucji, z archiwów osób prywatnych oraz z domeny publicznej.

- Ministerstwo Obrony Narodowej RP
- NATO
- Sala Tradycji 11 Lubuskiej Dywizji Kawalerii Pancernej
- Departament Obrony USA
- Ministerstwo Obrony Wielkiej Brytanii
- Ministerstwo Obrony Rosji
- Lockheed Martin
- BAE Systems
- Mazarek Industrial & Military Travel
- Jakub Czermiński (Ministerstwo Obrony Narodowej)
- Piotr Krzyżanowski (Muzeum Historyczne w Lubinie)
- Marek Zawadka
- Jacek Świerad
- domena publiczna

Plakaty propagandowe

- Archiwum Państwowe w Kielcach
- Archiwum Państwowe w Płocku
- Archiwum Państwowe w Szczecinie
- Archiwum Państwowe we Wrocławiu

Mapy

- Wojskowe Biuro Historyczne – Centralne Archiwum Wojskowe

Wystawa

Przez dekady do pokoju – 75 lat NATO i 25 lat Polski w NATO

Park Leśny w Lubinie

12 marca–11 listopada 2024

Pomysł i koncepcja:	Marek Zawadka
Teksty i opracowanie merytoryczne:	Justyna Karlińska
Zestawienie uzbrojenia:	Wojciech Holicki
Opracowanie graficzne:	Jacek Świerad
Siatki na zewnątrz, realizacja:	Marta Czerniawska
Realizacja malarska kamuflażu:	Maria Jarmużek, Joanna Kulik
Montaż:	Grzegorz Kraska, Estera Garus, Jacek Świerad, Wojciech Holicki, Damian Kwaśnik

Katalog

Wstęp i redakcja:	Marek Zawadka
Teksty:	Justyna Karlińska
Korekta:	Dorota Gońda
Projekt graficzny i skład:	Jacek Świerad
Fotografie:	Magdalena Chabasińska (s. 6, 7, 9, 11, 12, 18–21, 26, 27, 31, 32, 35, 38, 40, 41–45, 47, 57, 60) Marta Czerniawska (s. 4, 5, 8, 24, 32–33, 34–37, 52–53, 58, 59, 61, 62) Damian Kwaśnik (s. 63) Karolina Smolarek (s. 28, 29, 41, 42, 49, 51, 55) Jacek Świerad (s. 14, 15, 25, 27, 30, 31, 40, 42, 43, 46, 48, 49) Marek Zawadka (zdjęcie na okładce, s. 2, 3, 13, 64)
Wydawca:	Muzeum Historyczne w Lubinie
Dyrektor:	dr Marek Zawadka

ISBN 978-83-66574-80-9 (druk)

ISBN 978-83-66574-81-6 (pdf)

© Copyright by Muzeum Historyczne w Lubinie, 2024

Lubin 2024

Prezentowana wystawa powstała z okazji dwóch rocznic przypadających w 2024 roku – 75-lecia powstania Sojuszu Północnoatlantyckiego oraz 25-lecia członkostwa Polski w NATO.

Celem ekspozycji nie było jedynie celebrowanie tych wydarzeń, lecz przede wszystkim przedstawienie złożonej historii Sojuszu Północnoatlantyckiego od jego założenia w 1949 roku aż po dzień dzisiejszy.

W szczególności chcieliśmy ukazać, jak skomplikowany i żmudny był proces przystąpienia Polski do NATO oraz jakie znaczenie ma nasz kraj w ramach działań Sojuszu.

Członkostwo w NATO wiąże się nie tylko z prawami, ale i z obowiązkami. Wojsko Polskie posiada obecnie znacznie większy potencjał i zdolności niż te, którymi dysponowało na początku starań o przystąpienie do Sojuszu, a polscy żołnierze od lat aktywnie uczestniczą w zapewnieniu pokoju i bezpieczeństwa w różnych częściach świata. Dzięki temu przez ostatnie 25 lat zajmujemy zasłużoną pozycję w gronie najlepszych sojuszników NATO na świecie, a 12 marca 1999 roku to jedna z najważniejszych dat w historii Polski.

Przygotowując wystawę, pragnęliśmy również podkreślić znaczenie przyszłości Sojuszu. W obliczu narastających globalnych wyzwań, Sojusz wciąż pozostaje fundamentem bezpieczeństwa i stabilności, a Polska – ważnym ogniwem tej współpracy.

dr Marek Zawadka
Dyrektor Muzeum Historycznego w Lubinie

Wystawa stanęła na polanie od strony ul. Gajowej. Zorganizowana w trzech kontenerach zaadaptowanych do celów wystawienniczych prezentowała, w każdym z nich, inne treści.

Na zewnątrz zastosowano wzory kamuflażowe wykorzystywane w wojskowości. Motywy wzoru maskującego znalazły się także – obok fotografii – na dużych metalowych konstrukcjach oraz na beczkach wypełniających przestrzeń między nimi.

Wystawę otworzył prezydent miasta Lubina Robert Raczyński w towarzystwie dyrektora Muzeum Historycznego Marka Zawadki oraz gen. Mirosława Różańskiego, który po formalnym otwarciu, w sali audiowizualnej ZOO Lubin, wygłosił wykład pt. „25 lat Polski w NATO”.

W inauguracji wystawy uczestniczyła młodzież z lubińskich szkół średnich oraz mieszkańcy miasta.

W swoim wystąpieniu gen. Różański podkreślił znaczenie przystąpienia Polski do Sojuszu Północnoatlantyckiego oraz jego wpływ na bezpieczeństwo kraju i regionu. Wspomniał także o wyzwaniach, przed jakimi stoi NATO w zmieniającym się świecie oraz o roli, jaką Polska odgrywa w strukturach Sojuszu.

Na fotografii od lewej: dyrektor muzeum Marek Zawadka, gen. Mirosław Różański oraz prezydent miasta Robert Raczyński

We wszystkich trzech pomieszczeniach oprócz infografik, informacji tekstowych oraz archiwalnych fotografii, znajdowały się ekrany, na których wyświetlano zdjęcia uzbrojenia, nagrania z ćwiczeń, historyczne mapy oraz dynamiczne wizualizacje.

75lat NATO

KONTENER 1

Pierwsza część wystawy koncentrowała się na najważniejszych wydarzeniach związanych z powstaniem Sojuszu, ukazując, w układzie chronologicznym, kluczowe momenty, które ukształtowały jego obecny kształt.

1967

12 grudnia

Akceptacja tzw. raportu Harmela, który miał na celu podtrzymanie zdolności do prowadzenia operacji związanych z zarządzaniem kryzysowym na całym świecie. Raport zawierał postulaty dotyczące wzmacnienia koordynacji z innymi organizacjami międzynarodowymi, takimi jak ONZ, Unia Europejska oraz podjęcia dialogu z Układem Warszawskim.

1979

12 grudnia

Przyjęcie przez NATO tzw. dwuczęściowej uchwały o modernizacji broni nuklearnych średniego zasięgu oraz o woli podjęcia dialogu ze Wschodem dotyczącego koordynacji zbrojeń i poprawy regionalnego bezpieczeństwa.

1981

Negocjacje o redukcji zasobów między NATO i Warszawskim Układem, uczestniczyli 23 państwa (16 członków NATO).

30 maja

Przyjęcie tzw. globalnej koncepcji kontroli zbrojeń i rozbrojenia w nowych realiach europejskich (zmniejszenia ilości broni i tym samym ograniczania ryzyka konfliktów zbrojnych).

9 listopada

Upadek muru berlińskiego – wydarzenie to symbolizowało koniec zimnej wojny i systemu komunistycznego w Europie Wschodniej.

Ekspozycja rozpoczynała się od przedstawienia kontekstu historycznego, który doprowadził do zawiązania Sojuszu, odzwierciedlając istniejące wówczas napięcia polityczne i społeczne.

1995

13 marca

Spotkanie Andrieja Kozyriewa (premiera Rosji) z Warrenem Christopherem (ministrem spraw zagranicznych Stanów Zjednoczonych). Omawiano kwestie bezpieczeństwa, sytuację w Europie Wschodniej oraz gospodarczą współpracę. Rosja była w tym okresie w trudnej sytuacji finansowej i poszukiwała wsparcia ze strony Amerykanów. Podczas spotkania postawiono także kwestię rozszerzenia NATO w kierunku wschodnim, co było jednym z głównych problemów dla strony rosyjskiej.

29 maja

Na spotkaniu Zgromadzenia Północnoatlantyckiego w Budapeszcie podjęto decyzję o rozpoczęciu procesu poszerzania NATO, który ostatecznie doprowadził do włączenia kolejnych państw do Sojuszu, w tym Polski.

20 stycznia

Niezadowolenie i sprzeciw przez Chiny wobec planów rozszerzenia NATO. Miało to chronić interesy geopolityczne i podważać ewentualny wzrost ryzyka militarystycznego NATO.

1991

1994

Całkowite zakończenie wojny w Bośni i Hercegowinie. W 1994 roku NATO wycofało swoje siły z tej wojny.

1995

Przebieg wojny w Kosowie. W 1995 roku NATO wycofało swoje siły z tej wojny.

2016

8-9 lipca

Pierwszy szczyt NATO w Polsce. Posiedzenia odbywały się na Stadionie Narodowym w Warszawie. W obradach wzięło udział 28 delegacji z państw sojuszniczych, 25 z państw partnerskich oraz przedstawiciele Kwatery Głównej i Strategicznych Dowództw NATO, UE, ONZ i Banku Światowego.

1999

23-25 kwietnia

Szczyt rocznicowy NATO w Waszyngtonie z udziałem 19 państw, w tym po raz pierwszy Polski, która ponad miesiąc wcześniej (12 marca), razem z Czechami i Węgrami przystąpiła do Sojuszu.

2001

2 października

Po raz pierwszy art. 5 Traktatu Północnoatlantyckiego zostaje aktywowany przez Stany Zjednoczone po atakach terrorystycznych 11 września.

2016

Pierwszy szczyt NATO w Polsce. W 2016 roku NATO wycofało swoje siły z tej wojny.

1999

2001

Atak 11 września. W 2001 roku NATO wycofało swoje siły z tej wojny.

2001

Atak 11 września. W 2001 roku NATO wycofało swoje siły z tej wojny.

1 kwietnia 1949

zmieniające się otoczenie, na-
t koncepcje strategiczne NATO
om. Najważniejsze wydarzenia
ces ewolucji przedstawiają się

1967

12 grudnia

Adopcja tzw. raportu Haremeta, który miał na celu podtrzymanie zdolności do prowadzenia operacji związanych z zapewnieniem kryzysowym na całym świecie. Raport zawierał postulaty dotyczące rozmieszczenia sił i innych organizacji międzynarodowych, takich jak ONZ, Unia Europejska oraz podjęcie dialogu z Unią Europejską.

1979

12 grudnia

Przyjęcie przez NATO tzw. dodatkowej uchwały o modernizacji sił i podjęcie dialogu z Unią Europejską. Uchwała dotyczyła zwiększenia zdolności i poprawy regionalnego bezpieczeństwa.

1989

19 marca

Inspekcja wdrożenia dogrypa (raport) Haremeta i podjęcie uchwały o modernizacji sił i podjęcie dialogu z Unią Europejską. Uchwała dotyczyła zwiększenia zdolności i poprawy regionalnego bezpieczeństwa.

30 maja

Przyjęcie tzw. głośnego stanowiska Haremeta i podjęcie uchwały o modernizacji sił i podjęcie dialogu z Unią Europejską. Uchwała dotyczyła zwiększenia zdolności i poprawy regionalnego bezpieczeństwa.

9 listopada

Ustalenie przez NATO i Unię Europejską zasad współpracy i systemów bezpieczeństwa w Europie Środkowej.

1990

6 lipca

Przyjęcie przez NATO i Unię Europejską zasad współpracy i systemów bezpieczeństwa w Europie Środkowej. Uchwała dotyczyła zwiększenia zdolności i poprawy regionalnego bezpieczeństwa.

19-21 listopada

Przyjęcie przez NATO i Unię Europejską zasad współpracy i systemów bezpieczeństwa w Europie Środkowej. Uchwała dotyczyła zwiększenia zdolności i poprawy regionalnego bezpieczeństwa.

20 grudnia

Przyjęcie przez NATO i Unię Europejską zasad współpracy i systemów bezpieczeństwa w Europie Środkowej. Uchwała dotyczyła zwiększenia zdolności i poprawy regionalnego bezpieczeństwa.

1991

7 lipca

Przyjęcie przez NATO i Unię Europejską zasad współpracy i systemów bezpieczeństwa w Europie Środkowej. Uchwała dotyczyła zwiększenia zdolności i poprawy regionalnego bezpieczeństwa.

7-8 listopada

Przyjęcie przez NATO i Unię Europejską zasad współpracy i systemów bezpieczeństwa w Europie Środkowej. Uchwała dotyczyła zwiększenia zdolności i poprawy regionalnego bezpieczeństwa.

20 grudnia

Przyjęcie przez NATO i Unię Europejską zasad współpracy i systemów bezpieczeństwa w Europie Środkowej. Uchwała dotyczyła zwiększenia zdolności i poprawy regionalnego bezpieczeństwa.

1992

4 czerwca

Przyjęcie przez NATO i Unię Europejską zasad współpracy i systemów bezpieczeństwa w Europie Środkowej. Uchwała dotyczyła zwiększenia zdolności i poprawy regionalnego bezpieczeństwa.

1993

25-26 maja

Przyjęcie przez NATO i Unię Europejską zasad współpracy i systemów bezpieczeństwa w Europie Środkowej. Uchwała dotyczyła zwiększenia zdolności i poprawy regionalnego bezpieczeństwa.

1994

29 września

Przyjęcie przez NATO i Unię Europejską zasad współpracy i systemów bezpieczeństwa w Europie Środkowej. Uchwała dotyczyła zwiększenia zdolności i poprawy regionalnego bezpieczeństwa.

1995

22-23 marca

Przyjęcie przez NATO i Unię Europejską zasad współpracy i systemów bezpieczeństwa w Europie Środkowej. Uchwała dotyczyła zwiększenia zdolności i poprawy regionalnego bezpieczeństwa.

1997

20 stycznia

Przyjęcie przez NATO i Unię Europejską zasad współpracy i systemów bezpieczeństwa w Europie Środkowej. Uchwała dotyczyła zwiększenia zdolności i poprawy regionalnego bezpieczeństwa.

1999

23-25 kwietnia

Przyjęcie przez NATO i Unię Europejską zasad współpracy i systemów bezpieczeństwa w Europie Środkowej. Uchwała dotyczyła zwiększenia zdolności i poprawy regionalnego bezpieczeństwa.

2001

7 października

Przyjęcie przez NATO i Unię Europejską zasad współpracy i systemów bezpieczeństwa w Europie Środkowej. Uchwała dotyczyła zwiększenia zdolności i poprawy regionalnego bezpieczeństwa.

2016

8 lipca

Przyjęcie przez NATO i Unię Europejską zasad współpracy i systemów bezpieczeństwa w Europie Środkowej. Uchwała dotyczyła zwiększenia zdolności i poprawy regionalnego bezpieczeństwa.

2019

1 grudnia

Przyjęcie przez NATO i Unię Europejską zasad współpracy i systemów bezpieczeństwa w Europie Środkowej. Uchwała dotyczyła zwiększenia zdolności i poprawy regionalnego bezpieczeństwa.

Zwiedzający mieli okazję poznać cele, dla których Sojusz został utworzony, jego znaczenie w obliczu zimnej wojny oraz późniejszych globalnych wyzwań.

Plansza ilustrująca organizację Traktatu Północnoatlantyckiego – kraje członkowskie z datą ich akcesji, nazwiska sekretarzy generalnych oraz czas trwania kadencji, a także objaśnienie symboliki zawartej na fladze NATO

75 LAT NATO - OTAN

Część poświęcona sojuszom militarnym, które nie mają bezpośredniego związku z NATO, ale cechują się pewnymi podobieństwami, zwłaszcza, jeśli chodzi o cel ich powstania – bezpieczeństwo w regionie. W czasie zimnej wojny państwa założycielskie szukały wspólnych rozwiązań w obliczu zagrożenia, idącego przede wszystkim ze strony ZSRR i Chin.

Na bocznych ścianach umieszczono infografiki przedstawiające hasła wraz z ich krótkim objaśnieniem. Z jednej strony stanowiące fundament NATO, z drugiej – nawiązujące do przyszłych wyzwań i zagrożeń, mających najczęściej charakter globalny.

Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej

Łączna liczebność osobowa sił zbrojnych: 114 050

WOJSKA LĄDOWE

liczebność – 58 500 (rezerwa 3900)

Główne związki taktyczne:

- 1 dywizja kawalerii pancernej, 3 dywizje zmechanizowane
- 1 brygada powietrznodesantowa, 1 brygada kawalerii powietrznej

Pojazdy bojowe:

... – ok. 230 egz. T-91 Twardy, 130 egz. T-72A, ...
... Leopard 2A6, 105 egz. Leopard 2A5, ...

KONTENER 2

Część druga wystawy dostarczała aktualnych danych na temat wyposażenia militarnego oraz ilustrowała obecność Sojuszu i jego rolę w zapewnianiu bezpieczeństwa i stabilności w różnych częściach świata.

Wchodząc do drugiego pomieszczenia wystawowego można było zapoznać się z treścią Traktatu Północnoatlantyckiego, sporządzonego w Waszyngtonie 4 kwietnia 1949 roku.

Tuż za wejściem, z obu stron, umieszczono plakaty polityczno-propagandowe pochodzące z okresu zimnej wojny – o przyjaźni i współpracy między Polską a ZSRR oraz krytykujące działalność Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego.

Najdłuższą ścianę przeznaczono na zaprezentowanie obecnego stanu uzbrojenia krajów członkowskich NATO. Zestawienie porównawcze, jak i statystyczne, daje obraz zdolności obronnych poszczególnych państw oraz ich inwestycji w przemysł zbrojeniowy.

Zestawienie opracowano na podstawie The Military Balance 2024, The International Institute for Strategic Studies (IISS), Routledge.

Siły Zbrojne Republiki Estonii

Eesti Kaitsevägi

Łączna liczebność osobowa sił zbrojnych: 7200 (rezerwa 17 500)

WOJSKA LĄDOWE

liczebność – 4100 (rezerwa 26 800)

Główne związki taktyczne:

1 brygada zmechanizowana, 1 brygada piechoty

Pojazdy bojowe:

bojowe wozy piechoty – 44 egz. CV9030
kolowe transportery opancerzone
i XA-188 Sisu

Artyleria polowa:

Siły Zbrojne Królestwa Niderlandów

Nederlands leger

Łączna liczebność osobowa sił zbrojnych: 24 700 (rezerwa 23 900)

WOJSKA LĄDOWE

liczebność – 15 300 (rezerwa 10 000)

Główne związki taktyczne:

2 brygady zmechanizowane, 2 brygady powietrznodesantowe, 1 brygada powietrznodesantowa

Pojazdy bojowe:

bojowe wozy piechoty – 24 egz. CV9030
kolowe transportery opancerzone – 24 egz. CV9030
i XA-188 Sisu

Artyleria polowa:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria piechoty:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwlotnicza:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwpancerna:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwlotnicza:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwpancerna:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwlotnicza:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwpancerna:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwlotnicza:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwpancerna:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwlotnicza:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwpancerna:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwlotnicza:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwpancerna:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwlotnicza:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwpancerna:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Siły Zbrojne Republiki Portugalskiej

Forças Armadas

Łączna liczebność osobowa sił zbrojnych: 24 700 (rezerwa 23 900)

WOJSKA LĄDOWE

liczebność – 13 300 (rezerwa 10 000)

Główne związki taktyczne:

1 brygada zmechanizowana, 1 brygada powietrznodesantowa, 1 brygada powietrznodesantowa

Pojazdy bojowe:

bojowe wozy piechoty – 24 egz. CV9030
kolowe transportery opancerzone – 24 egz. CV9030
i XA-188 Sisu

Artyleria polowa:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria piechoty:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwlotnicza:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwpancerna:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwlotnicza:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwpancerna:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwlotnicza:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwpancerna:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwlotnicza:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwpancerna:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwlotnicza:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwpancerna:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwlotnicza:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

F803

Siły Zbrojne Republiki Litwy

Łączna liczebność osobowa sił zbrojnych: 24 700 (rezerwa 23 900)

WOJSKA LĄDOWE

liczebność – 13 300 (rezerwa 10 000)

Główne związki taktyczne:

1 brygada zmechanizowana, 1 brygada powietrznodesantowa, 1 brygada powietrznodesantowa

Pojazdy bojowe:

bojowe wozy piechoty – 24 egz. CV9030
kolowe transportery opancerzone – 24 egz. CV9030
i XA-188 Sisu

Artyleria polowa:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria piechoty:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwlotnicza:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwpancerna:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwlotnicza:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwpancerna:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwlotnicza:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwpancerna:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwlotnicza:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwpancerna:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwlotnicza:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwpancerna:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwlotnicza:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwpancerna:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwlotnicza:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwpancerna:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwlotnicza:

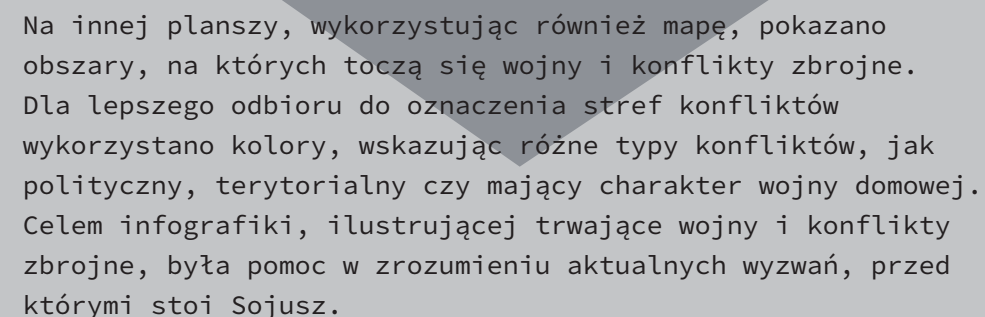
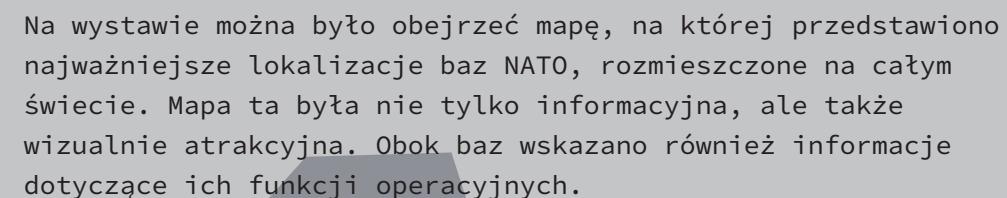
zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwpancerna:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

Artyleria przeciwlotnicza:

zmechanizowana – 24 egz. M109A3 kal. 155 mm

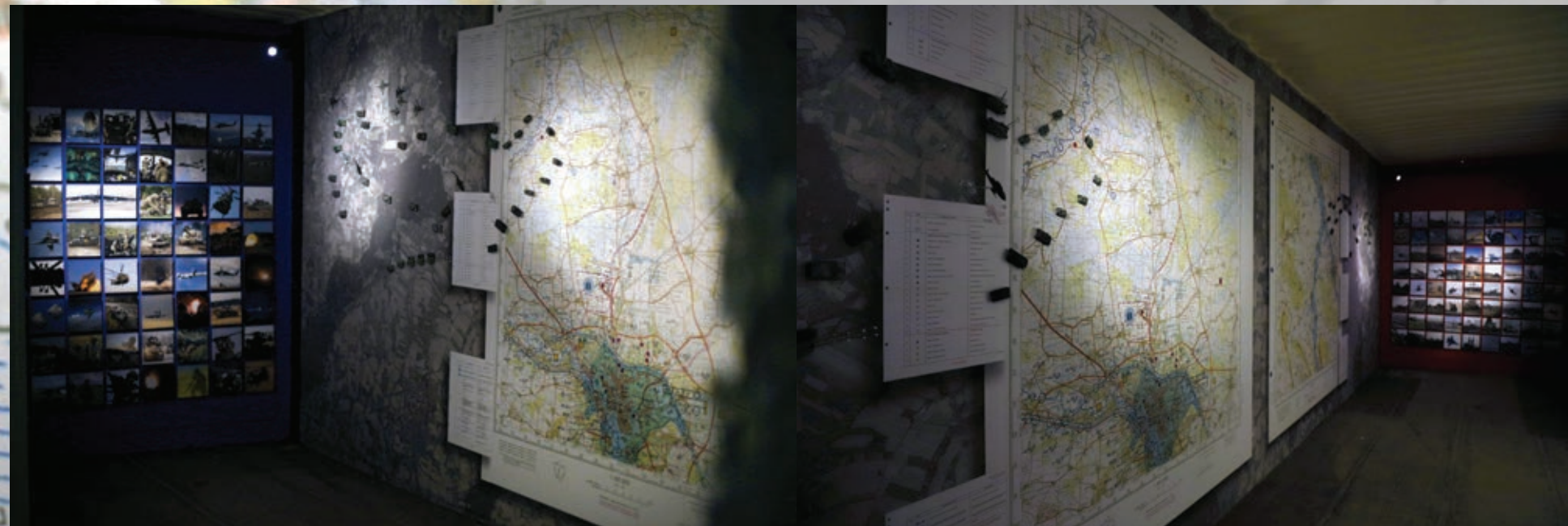

Obie mapy – z bazami NATO i obszarami konfliktów – stanowiły kontrast, pokazując, jak z jednej strony Sojusz stara się przeciwdziałać zagrożeniom, a z drugiej – jak intensywne napięcia i walki w różnych regionach komplikują globalny porządek bezpieczeństwa.

Do wystawy wykorzystano elementy, ale inaczej zaaranżowane, pochodzące z czasowej ekspozycji z poprzednich lat (2022-2023) – ok. 600 formatek z fotografiami, wielkoformatowe wydruki z mapami rozbudowy operacyjnej i przeszkód terenowych oraz modele pojazdów i samolotów bojowych.

25 lat POLSKI W NATO

1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
21 marca Polska negocjuje akcesję do NATO w ramach Konferencji o Bezpieczeństwie i Współpracy w Europie Środkowej i Wschodniej (KSZE) w Warszawie. Polska jest pierwszym państwem z Europy Środkowej i Wschodniej, które wyraża gotowość do przystąpienia do NATO.	1 lipca Dokumenta negocjacyjnego o przystąpieniu do NATO podpisują w Waszyngtonie prezydent Lech Wałęsa i sekretarz generalny NATO - Józef Włodzicki. Dokument ten jest pierwszym krokiem do przystąpienia Polski do NATO.	11-12 marca Do Polski przyjeżdża sekretarz generalny NATO - Józef Włodzicki. W czasie wizyty w Warszawie i Krakowie odbywają się spotkania z polskimi politykami i wojskowymi. Włodzicki wyraża gotowość do przystąpienia do NATO.	16 września Ostatni dyktando pisma o przystąpieniu do NATO podpisują w Waszyngtonie prezydent Lech Wałęsa i sekretarz generalny NATO - Józef Włodzicki. Dokument ten jest pierwszym krokiem do przystąpienia Polski do NATO.	10-11 stycznia W Brukseli, podczas sesji NATO, wyraża gotowość do przystąpienia do NATO prezydent Lech Wałęsa i sekretarz generalny NATO - Józef Włodzicki. Dokument ten jest pierwszym krokiem do przystąpienia Polski do NATO.	16 lutego Izba Reprezentantów Kongresu Stanów Zjednoczonych ratyfikuje akcesję do NATO przez Polskę, Czechy, Polskę i Węgry. Dokument ten jest pierwszym krokiem do przystąpienia Polski do NATO.	8 lutego Ministerstwo spraw zagranicznych i obrony ogłasza, że Polska jest pierwszym państwem z Europy Środkowej i Wschodniej, które wyraża gotowość do przystąpienia do NATO.	8-9 lipca Polska przystępuje do NATO. W czasie ceremonii w Warszawie prezydent Lech Wałęsa i sekretarz generalny NATO - Józef Włodzicki podpisują dokument o przystąpieniu do NATO.
5-6 lipca Polska przystępuje do NATO. W czasie ceremonii w Warszawie prezydent Lech Wałęsa i sekretarz generalny NATO - Józef Włodzicki podpisują dokument o przystąpieniu do NATO.	3 lipca Prezydent Lech Wałęsa ogłasza, że Polska jest pierwszym państwem z Europy Środkowej i Wschodniej, które wyraża gotowość do przystąpienia do NATO.	11 kwietnia Polska przystępuje do NATO. W czasie ceremonii w Warszawie prezydent Lech Wałęsa i sekretarz generalny NATO - Józef Włodzicki podpisują dokument o przystąpieniu do NATO.	2 lutego W Kancelarii Głównego Wiceprzewodniczącego Rady Ministrów ogłasza, że Polska jest pierwszym państwem z Europy Środkowej i Wschodniej, które wyraża gotowość do przystąpienia do NATO.	28 września W Brukseli, podczas sesji NATO, wyraża gotowość do przystąpienia do NATO prezydent Lech Wałęsa i sekretarz generalny NATO - Józef Włodzicki. Dokument ten jest pierwszym krokiem do przystąpienia Polski do NATO.	4 kwietnia Polska przystępuje do NATO. W czasie ceremonii w Warszawie prezydent Lech Wałęsa i sekretarz generalny NATO - Józef Włodzicki podpisują dokument o przystąpieniu do NATO.	16 września Polska przystępuje do NATO. W czasie ceremonii w Warszawie prezydent Lech Wałęsa i sekretarz generalny NATO - Józef Włodzicki podpisują dokument o przystąpieniu do NATO.	11 listopada Polska przystępuje do NATO. W czasie ceremonii w Warszawie prezydent Lech Wałęsa i sekretarz generalny NATO - Józef Włodzicki podpisują dokument o przystąpieniu do NATO.
8 lipca Prezydent Lech Wałęsa ogłasza, że Polska jest pierwszym państwem z Europy Środkowej i Wschodniej, które wyraża gotowość do przystąpienia do NATO.	20 grudnia Nagannowski sekretarz Państwa (NATO) ogłasza, że Polska jest pierwszym państwem z Europy Środkowej i Wschodniej, które wyraża gotowość do przystąpienia do NATO.	16 grudnia W Brukseli, podczas sesji NATO, wyraża gotowość do przystąpienia do NATO prezydent Lech Wałęsa i sekretarz generalny NATO - Józef Włodzicki. Dokument ten jest pierwszym krokiem do przystąpienia Polski do NATO.	5 lipca Polska przystępuje do NATO. W czasie ceremonii w Warszawie prezydent Lech Wałęsa i sekretarz generalny NATO - Józef Włodzicki podpisują dokument o przystąpieniu do NATO.	18 grudnia Ambasador Polski, Czech i Węgry ogłasza, że Polska jest pierwszym państwem z Europy Środkowej i Wschodniej, które wyraża gotowość do przystąpienia do NATO.	16 grudnia W Brukseli, podczas sesji NATO, wyraża gotowość do przystąpienia do NATO prezydent Lech Wałęsa i sekretarz generalny NATO - Józef Włodzicki. Dokument ten jest pierwszym krokiem do przystąpienia Polski do NATO.	16 grudnia W Brukseli, podczas sesji NATO, wyraża gotowość do przystąpienia do NATO prezydent Lech Wałęsa i sekretarz generalny NATO - Józef Włodzicki. Dokument ten jest pierwszym krokiem do przystąpienia Polski do NATO.	16 grudnia W Brukseli, podczas sesji NATO, wyraża gotowość do przystąpienia do NATO prezydent Lech Wałęsa i sekretarz generalny NATO - Józef Włodzicki. Dokument ten jest pierwszym krokiem do przystąpienia Polski do NATO.

KONTENER 3

Część trzecią wystawy poświęcono Polsce i jej staraniom o członkostwo w NATO. Założeniem było podkreślenie znaczenia przystąpienia Polski do Sojuszu oraz roli, jaką nasz kraj odgrywa w jego strukturach.

Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej 2023

Łączna liczebność osobowa sił zbrojnych: 114 050

WOJSKA LĄDOWE

liczebność – 58 500

Główne związki taktyczne:

- 1 dywizja pancerna, 3 dywizje zmechanizowane,
- 2 brygady powietrznodesantowe

Pojazdy bojowe:

- czołgi – ok. 660
- bojowe wozy piechoty – ok. 1200
- bojowe wozy zwiadowcze – ok. 400
- transportery opancerzone – ok. 700

Artyleria polowa:

- wyrzutnie raketowe – 179
- haubice samobieżne – ok. 425
- moździerze – 170

Artyleria przeciwlotnicza:

- zestawy raketowe – 184
- zestawy lufowe i lufowo-raketowe – 378

MARYNARKA WOJENNA

liczebność – 6000

Kategorie i liczby okrętów:

- fregaty raketowe – 2
- korwety – 2
- kutry raketowe – 3
- okręty podwodne – 1
- niszczyciele min i trałowce – 21
- jednostki desantowe – 8

LOTNICTWO MARYNARKI WOJENNEJ

- liczebność – 1300
- liczba samolotów – 14
- liczba śmigłowców – 15

LOTNICTWO

liczebność – 14 300

Kategorie i liczby samolotów:

- samoloty myśliwskie – 28
- samoloty myśliwsko-bombowe – 66
- samoloty transportowe – 46

Kategorie i liczby śmigłowców:

- szturmowe – 28
- wielozadaniowe – 72
- transportowe – 53

Leopard 2A4
Fot. Biuro Publiczności

Leopard 2A4
Fot. Biuro Publiczności

Przedstawiono zestawienie uzbrojenia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej z lat 1992 oraz 2023, aby zobrazować postęp w rozwoju militarnym oraz technologicznym, który zaszedł w ciągu ostatnich trzydziestu jeden lat. Dzięki temu zestawieniu można dostrzec nie tylko wymierne różnice w liczbie i jakości posiadanego uzbrojenia, ale także ewolucję koncepcji obrony.

O będzie obchodzić 50-lecie

gotowość przyjęcia obowiązków
związanych z członkostwem.

Najwięcej miejsca poświęcono na kalendarium, od momentu nawiązania stosunków dyplomatycznych z Paktem Północnoatlantyckim (marzec 1990 rok), kończąc na ceremonii przyjęcia m.in. Polski do Sojuszu (marzec 1999) i szczycie NATO, potwierdzającym obecność nowych członków (kwiecień 1999). Polska droga do NATO była długim i trudnym procesem, który wymagał prowadzenia przez wiele lat żmudnych negocjacji, wprowadzenia reform oraz zaangażowania w międzynarodową współpracę. Na wystawie podjęto próbę przedstawienia najważniejszych wydarzeń tego okresu.

...struktur Sojuszu
Północnoatlantyckiego (NATO).

... Manfred Wörner,
... nie jesteście odrzucani.
Nie będziecie zostawieni sami
sobie – ani dzisiaj, ani jutro. Nic nie
zastygło w kamieniu, lecz [proces
ten] musi wiązać się z [całościowym]
rozwojem”.

... zeszła
Ostatni kontyngent Północnej Grupy
Wojsk Armii Radzieckiej opuszcza
terytorium Polski. Niedługo po tym,
premier Hanna Suchocka oświadcza
w Brukseli, że Polska przystąpi
do Sojuszu sztytcej niż do Unii
Europejskiej.

10-11 stycznia

W Brukseli, podczas szczytu NATO,
wszystkim europejskim państwom
zainteresowanym współpracą z Soj-
szem, zaproszono przystąpić
do programu „Partnership for Pe-
ace” (PPA), zapewniającego ich
współpracę wojenną.

1995

16 lutego

W Brukseli szef NATO
Jens Stoltenberg ogłosił, że
Sojusz Północnoatlantycki
przejdzie do etapu
współpracy wojennej.

1996

8 lutego

W Brukseli szef NATO
Jens Stoltenberg ogłosił, że
Sojusz Północnoatlantycki
przejdzie do etapu
współpracy wojennej.

6-8 lipca

W Brukseli szef NATO
Jens Stoltenberg ogłosił, że
Sojusz Północnoatlantycki
przejdzie do etapu
współpracy wojennej.

1997

W Brukseli szef NATO
Jens Stoltenberg ogłosił, że
Sojusz Północnoatlantycki
przejdzie do etapu
współpracy wojennej.

W Brukseli szef NATO
Jens Stoltenberg ogłosił, że
Sojusz Północnoatlantycki
przejdzie do etapu
współpracy wojennej.

W Brukseli szef NATO
Jens Stoltenberg ogłosił, że
Sojusz Północnoatlantycki
przejdzie do etapu
współpracy wojennej.

W Brukseli szef NATO
Jens Stoltenberg ogłosił, że
Sojusz Północnoatlantycki
przejdzie do etapu
współpracy wojennej.

W Brukseli szef NATO
Jens Stoltenberg ogłosił, że
Sojusz Północnoatlantycki
przejdzie do etapu
współpracy wojennej.

Proszę o przekazanie Rady Północnoatlantyckiej na szczeblu górnym
rządów, Londyn, 5 lipca 1990 rok
Fot. NATO, nr ref. 12528/29

Wyjazd wojsk amerykańskich z Polski, 1990 rok
Fot. P. Kozłowski

Medal NATO

2 lutego

W Kwaterze Głównej NATO
w Brukseli premier Waldemar Pawlak
podpisał dokument o nazwie „Part-
nership for Poland”.

28 września

W Brukseli szef NATO
Jens Stoltenberg ogłosił, że
Sojusz Północnoatlantycki
przejdzie do etapu
współpracy wojennej.

4 kwietnia

W Brukseli szef NATO
Jens Stoltenberg ogłosił, że
Sojusz Północnoatlantycki
przejdzie do etapu
współpracy wojennej.

11 września

W Brukseli szef NATO
Jens Stoltenberg ogłosił, że
Sojusz Północnoatlantycki
przejdzie do etapu
współpracy wojennej.

11 lipca

W Brukseli szef NATO
Jens Stoltenberg ogłosił, że
Sojusz Północnoatlantycki
przejdzie do etapu
współpracy wojennej.

11 lipca

W Brukseli szef NATO
Jens Stoltenberg ogłosił, że
Sojusz Północnoatlantycki
przejdzie do etapu
współpracy wojennej.

11 lipca

W Brukseli szef NATO
Jens Stoltenberg ogłosił, że
Sojusz Północnoatlantycki
przejdzie do etapu
współpracy wojennej.

11 lipca

W Brukseli szef NATO
Jens Stoltenberg ogłosił, że
Sojusz Północnoatlantycki
przejdzie do etapu
współpracy wojennej.

5-6 lipca

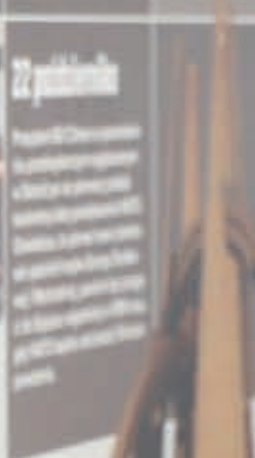
Podczas szczytu NATO w Londynie
opublikowana zostaje deklaracja
dotycząca reform Sojuszu
Północnoatlantyckiego. Zawiera

3 lipca

Prezydent Lech Wałęsa składa
oficjalną wizytę w Kwaterze Głównej
NATO, rozpoczynając tym samym
etap regularnych spotkań
i konsultacji.

10 kwietnia

Pierwsze posiedzenie Komitetu
Wojskowego NATO, w którym
uczestniczą ministrowie obrony
i szefowie sztabów państw Europy
Środkowej i Wschodniej.

Mapa Polski z ważnymi bazami wojskowymi NATO, które rozmieszczone zostały w ramach różnych misji i działań obronnych. Bazy te są częścią strategii Sojuszu i współpracy obronnej z krajami członkowskimi oraz reagowania na ewentualne zagrożenia w regionie

baza lotnictwa transp
składowania i napraw
Komponent Logistyc

siedziba dowództwa

baza dla Komponent

Infografika przedstawiająca mapę świata z najważniejszymi misjami i operacjami NATO, w których brali udział polscy żołnierze, wskazuje nie tylko na naszą przynależność do Sojuszu i duże zaangażowanie, ale też znaczenie Polski w strukturach, które przynosi korzyści całej społeczności międzynarodowej

Najważniejsze misje i operacje NATO, w których uczestniczyli polscy żołnierze

Misje przed formalnym wstąpieniem do NATO, w ramach programu „Partnerstwo dla Pokoju”:

1996

Wojna w Kosowie (KFOR)

1996/1997-2004

Wojna w Kosowie (KFOR)

1999

Wojna w Kosowie (KFOR)

1999

Wojna w Kosowie (KFOR)

1999

Wojna w Kosowie (KFOR)

2001-2003

Wojna w Kosowie (KFOR)

2003

Wojna w Kosowie (KFOR)

2004

Wojna w Kosowie (KFOR)

2004-2004

Wojna w Kosowie (KFOR)

2005-2007

Wojna w Kosowie (KFOR)

2005-2006

Wojna w Kosowie (KFOR)

2005-2006
NATO Response Force
Pakistan

2006
NATO Response Force
Lithuania

2006
NATO Response Force
Lithuania

2006
NATO Response Force
Lithuania

2006
NATO Response Force
Lithuania

2006
NATO Response Force
Lithuania

2006
NATO Response Force
Lithuania

Fot. Piotr Kopyt

POMNIK ŻOŁNIERZY POLEGŁYCH
W MISJACH I OPERACJACH
WOJSKOWYCH
POZA GRANICAMI PAŃSTWA

Miejsce:
Mokotów
ul. Puławska 6A
Centrum Weterana
Warszawa
Data powstania: listopad 2014

PODCASTY

Wystawa wzbogacona została o nagrane podcasty, uzupełniające prezentowane tematy.

Wśród ekspertów, którzy wzięli udział w rozmowach, znaleźli się dwaj dziennikarze z redakcji Defence24.

Damian Ratka omówił rozwój wojsk oraz broni pancernej NATO, wskazując na zmiany i innowacje w tej dziedzinie. Z kolei **Maciej Szopa** skupił się na współczesnym lotnictwie bojowym, porównując zdolności NATO i Rosji.

Kolejnym gościem był doktor historii, **Paweł Piotrowski**, który ze szczegółami przybliżył temat Układu Warszawskiego oraz Północnej Grupy Wojsk Armii Radzieckiej.

Adam Szulczewski, dziennikarz i badacz historii Układu Warszawskiego, podzielił się swoją wiedzą na temat map strategicznych oraz roli lotnictwa w kontekście zimnej wojny.

Rozmowy przeprowadzał dr Marek Zawadka, pomysłodawca wystawy i dyrektor Muzeum Historycznego.

Damian Ratka

Maciej Szopa

Paweł Piotrowski

Adam Szulczewski

WYKŁADY

Wystawie towarzyszyły wykłady, przedstawiane podczas spotkań z uczniami szkół średnich w Lubinie.

Na zaproszenie muzeum przybyli kolejno:

gen. Mirosław Różański, który wygłosił wykład inauguracyjny, **gen. Adam Duda**, dziennikarz i korespondent wojenny **Piotr Kaszuwara**, analityk OSINT **Jarosław Wolski** oraz ekspert ds. obrony cywilnej **Aleksander Fiedorek**. Wykład wygłosił również były prezydent Lubina, **Dariusz Miłka**.

Wystąpienia były doskonałą okazją dla młodzieży szkolnej do zadawania pytań, a tym samym do większego zrozumienia tematów przedstawianych na wystawie.

Sale audiowizualne użyczyły Zespół Szkół nr 2 im. Jana Wyżykowskiego w Lubinie oraz ZOO Lubin.

„25 lat Polski w NATO” gen. Mirosław Różański

12 marca

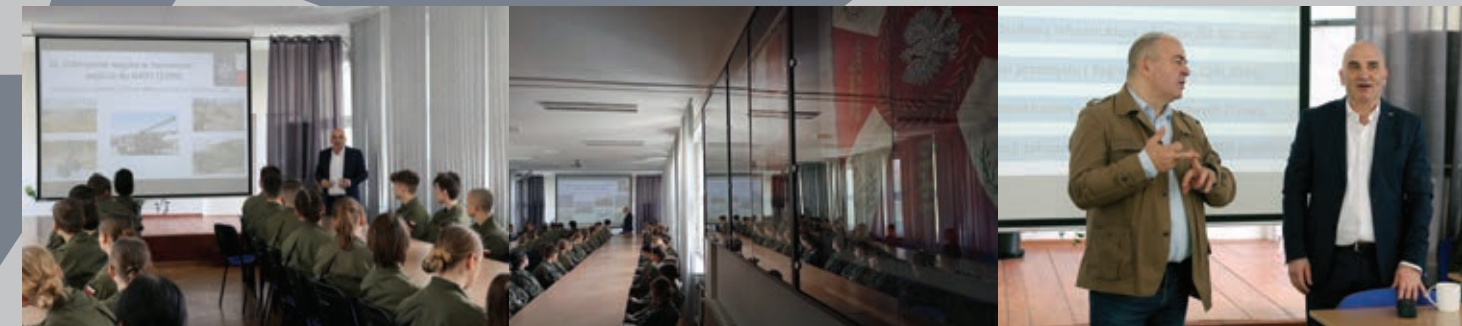
Mirosław Różański – generał
broni rezerwy Wojska Polskiego,
doktor nauk o obronności,
senator RP XI kadencji, były
dowódca generalny rodzajów sił
zbrojnych w latach 2015–2017.

„NATO a modernizacja sił zbrojnych RP” gen. Adam Duda

22 marca

Adam Duda – generał brygady
rezerwy Wojska Polskiego,
doktor nauk ekonomicznych, szef
Inspektoratu Uzbrojenia w latach
2015–2017.

„Ukraińska droga do NATO”

Piotr Kaszuwara

26 marca

Piotr Kaszuwara – korespondent wojenny, wieloletni pracownik Polskiego Radia we Wrocławiu, Programu Pierwszego PR oraz wielu innych polskich redakcji.

„Bezpieczeństwo Polski w obliczu wojny na Ukrainie”

Jarosław Wołski

4 kwietnia

Jarosław Wołski – politolog, dziennikarz, publicysta oraz cywilny analityk OSINT (open source intelligence), zajmujący się wojskiem i obronnością, specjalizujący się w broni pancernej i przeciwpancernej.

„Cyberbezpieczeństwo”

Dariusz Milka

11 kwietnia

Dariusz Milka – wiceprzewodniczący Rady ds. Cyfryzacji w latach 2016–2023, członek Grupy Roboczej Ministra Cyfryzacji ds. kompetencji cyfrowych oraz Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, uczestnik operacji „Iraqi Freedom” 2003–2004.

„Obrona cywilna”

Aleksander Fiedorek

18 kwietnia

Aleksander Fiedorek – ekspert w zakresie broni masowego rażenia, specjalizujący się w wyposażeniu oraz funkcjonalności fortyfikacji i budowli ochronnych, doradca w procesie tworzenia przepisów prawa dotyczących przydomowych schronów.

Muzeum Historyczne w Lubinie

Lubin 2024

ISBN 978-83-66574-80-9

Muzeum Historyczne w Lubinie

Park Leśny w Lubinie

2024

ISBN 978-83-66574-80-9

9 788366 574809